

MARJATTA MELKAS-RUSASEN JA ANNELI MELKAKSEN RAHASTO

Sisarusten lahjoitus lääketieteelle

Rahasto perustuu sisarusten, hammaslääkäri Marjatta Melkas-Rusasen (1916–2005) ja tekstiiliopettaja Anneli Melkaksen (1919–2007), keskinäiseen testamenttiin. Se tukee lääketieteen eri alojen ajankohtaista tutkimustyötä.

Kangasalla syntynyt tamperelainen talonomistaja Vihtori Melkas (1865–1942) avioitui 1913 tamperelaisen kansakoulunopettajan Fanni Matilda o.s. Vallin (e. Wall, 1877–1965) kanssa. He saivat kaksi tyttäretä, Marjatan ja Annelin.

Marjatta Helmi Annikki Melkas syntyi 26.3.1916. Hän kirjoitti ylioppilaaksi Tampereen suomalaisesta yhteiskoulusta 1934. Marjatta Melkas valmistui Helsingin yliopistosta hammaslääketieteen kandidaatiksi 1937 ja lääketieteen kandidaatiksi 1939. Opiskelu katkesi talvisodan alkaessa, ja hän työskenteli ylimääräisenä lääkärinä sotasairaalassa Tampereella. Jatkosodan aikana hän oli komennettuna lääkärinä ja hammaslääkärinä useissa sota- ja kenttäsairaloissa. Hän toimi aktiivisesti Lotta Svärd -järjestössä. Hänelle myönnettiin 4. luokan Vapaudenristi 1942. Hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinnon hän suoritti 1943.

Marjatta Melkas avioitui viipurilaisen toimistopäällikön (myöhemmin toimitusjohtaja), majuri evp Seppo Emil Rusasen (1918–2000) kanssa kesällä 1944. Liitto oli lapseton. Marjatta Melkas aloitti 1944 Tampereella yksityisenä hammaslääkärinä. Valvontakomission vaatimuksesta hänet pidätettiin sotarikollisena ja vietiin vankileirille, josta hänet vapautettiin syyttömänä 1947. Marjatta Rusanen muutti nimensä Melkas-Rusaseksi 1957. Hän kuului sukuseuran sa sukuneuvostoon sen perustamisesta 1968 lähtien. Hän harrasti ratsastusta ja kuntourheilua sekä taidenäyttelyissä ja konserteissa käymistä. Marjatta Melkas-Rusanen kuoli 31.8.2005.

Anneli Eeva-Liisa Melkas syntyi 23.12.1919. Hän valmistui 1942 Helsingin käsityöopettajaopistosta ja erikoistui

Anneli Melkas. Kuva: Vapriikin kuva-arkisto

pukuompelunopettajaksi 1944. Sota-aikana Anneli Melkas osallistui Lotta Svärd -järjestön toimintaan. Hän työskenteli Helsingin leikkuuopistossa 1945–1981 ja opiston lopettamisen jälkeen Ammattienedistämislaitoksella. Lisäksi hän opetti Taide-teollisessa korkeakoulussa 1947 lähtien opetuslanaan kaavatekniikka ja vaatemuotoilu. Hän opetti 1955–1958 myös Hämeenlinnan ammattikoulujen opettajaopistossa.

Anneli Melkas oli tyylietoinen ja kannusti oppilaitaan huomaamaan kaavatekniikan mahdollisuudet. Hän painotti myös taiteellisen luovuuden tärkeyttä. Melkas oli 1984 mukana toimittamassa oppikirjat Naisten pukimien peruskaavat I ja II. Muotitaiteilijat-järjestö palkitsi hänet 1986 kunniakirjalla yhtenä vaatetussuunnittelun opetuksen uranuurtajista.

Anneli Melkas muutti 1988 takaisin Tampereelle. Hän ei avioitunut, eikä hänellä ollut lapsia. Anneli Melkas oli hyvin sukurakas ja seurasi nuorempien polvien kasvua. Myös ystäväpiiri oli laaja. Anneli Melkas kuoli 8.8.2007.

Osuuskunta Sigillum/Terhi Kivistö

Pirkanmaan rahasto on perustettu vuonna 1961, ja se on yksi Suomen Kulttuurirahaston seitsemästätoista maakuntarahastosta. Rahasto vaalii Pirkanmaan maakunnan henkistä ja taloudellista kulttuuria myöntämällä apurahoja ja palkintoja sekä järjestämällä myös muuta kulttuuritoimintaa. Apurahoista päätettäessä etusijalla ovat maakunnassa asuvat hakijat, maakunnassa suoritettava tai siihen kohdistuva tieteellinen ja taiteellinen työ sekä maakunnallisesti merkittävät kulttuurihankkeet. Lisätietoja www.skr.fi/pi.